

कथारचना

तिष्य - विश्वासः ।

ग्रामीणकन्यकायः विश्वासस्य अन्त्यः

श्रीपुरं नामं सुन्दरं ग्रामं । वृक्षालतस्यानां संपदं
भवति श्रीपुरं ग्रामं । प्रकृतिं सुन्दरस्य उत्तमं उदाहरणं
अ । कलकल शब्देन अधिवयेन प्रवद्यति वदी,
हरितसुन्दराणि कंदाराणी, अम्बरमुम्बितं पर्वतः
पद्मिणां मेघरस्वरः सर्वं संपदं अ भवति श्रीपुरं
ग्रामं । ग्रामवासिनः निष्कलडगः भवति । जनः
परपरसादुदेन वसती रमे ।

इति ॥ एकं प्रभातं । सुर्यकिरणान् सर्वान्
रिथतः अलक्षणः ज्वलति । महिरणं मणीवादं शब्दं
आगच्छति । सर्वं जनः प्रभातकर्मः निर्वद्यति ।
सुखा मन्दिरं गृष्टति । सो प्रतिदिवं मन्दिरं
गृष्टति । सुखा तर्य मात्रस्य याकं श्रीपुरं ग्रामं
वसती रमे । तर्य कुट्टमत्रस्य अवस्थं परितापकरः
यो तर्य मात्राक्षुण्डा एकं रोगी च । वसुदा रोगेन
पीडितः अ भवति । सो अलती नास्ति । सुखस्य
पिता, मास्करस्य मृत्युं अभवत् ।

सुधा अन्यगृह गृहकार्य कराने तथा कुप्रबंध

परिपालन कराति। सुधा एक सुन्दरी भवति।

सो नवदशा तथा धुवति आत्मा, समें सुन्दरी
झीपुर ग्राम जटि भवति। किन्तु तथा वीक्षण करते
भवति।

जापालहुः कर्दारं कृषिकर्म कराति। सुधा

दृढ़ं सः सपृच्छत - "सुधा त्वं भविदं गच्छति"। इति।

सुधा कथयति - "अस्तु"

जापालहुः - "वसुदेव्य रोगावरथा शमयति वा ?

सुधा अवदत - "नास्तु। मात्रय अवरया दिवं पति

कलशः भवति। रोगस्य शमनार्थं शस्त्रक्रिया

अनिवार्य ए। किन्तु मम समिधे धनं नाहिन।

अहं किम् करानु" ? इति।

जापालहुः - "यज्ञा मास्तु। सर्वं शुभो भवतु।

शुभं मगवान् त्वं सदायं करानुं। शीघ्रं चलतु।

इति।

सुधा मन्दिरं गच्छति। सो वृद्धं सम्यावन्तरं

भवते प्रत्यागच्छति। माता तथा वृतिश्च विथतः

ए। माता क्रोधः भवति। किन्तु सुधा शीघ्रं माते

मातेन दाक्षति। तथा कर्म करानु चलति।

सुधा एक शुभविनता भवति । तो विश्वासः भवति
 तस्य सर्वं कुञ्जस्य पर्यवसानं भवति । तो एक
 सन्ताष्ट्य औषितस्य प्रतीक्षा तिष्ठति इति ।
 इयं अवसरे ग्रामे एकं संपत्कुटम् आगच्छति ।
 इयं भवेनस्य गृहकर्म सुधा करोति । तस्य
 गृहे एकं पति-पति वसती रमा ते सन्ताष्टण
 वसती । इयं गृहस्य गृहलाघः श्रीकुमार च । तस्य
 पति श्रीला । श्रीकुमार एकं आद्यापकः भवति ।
 सः नगरे एकं बृहत् विद्यालये आद्यापकं करोति ।
 तस्य पति श्रीला गृहे नृत्ये आद्यसयति । तो
 बृहत् विद्यार्थस्य शिक्षाणि करोति रमा । “बाणी”
 नामं वृत्यविद्यालयं तो आरंभयति । ते अतीव रसेद
 क्षेत्रे सुधा प्रकट्यति । श्रीला वृत्ये पठितुं अवसरे
 सुधा तत् दृष्ट्यति श्रीला सुधा वृत्ये आद्यसयति ।
 तत् एकं सन्तुष्टं शान्तं कुटम् भवति । सुधा
 इयं गृहे कर्त्तव्ये करोतुं सन्तुष्टः च । ते सुधस्य सदाच
 करोति । ते सुधस्य गृहस्य अवस्था बानयति ।
 ते सुधस्य आवश्यं धनं काढयति । ते सुधे विश्वासं
 करोति । सुधा तत् विश्वासं परिपानयति ।

कालः गृह्णति । गृह्णय सन्तोषः प्रतिदिवं नहुः
भवति । श्रीकुमारः अस्वरूपतः भवति । सः गृहु ना
आगच्छति । श्रीलोका सर्वसमये गृहु भवति । सा वर्तमानं
ना करोति । सा वृत्य व अव्यसयति । सा प्रतिदिवं
दुःखित मा वाणी नामं वृत्यविद्यानयं अद्य
न भवति । इयं सर्वं दुष्टुवा सुधा दुःखितः या
सा तस्य दुष्टये कारणं अपूर्वद्धत । किञ्चनु ते
ना कथयति । गृह्णय अवृत्या प्रतिदिवं कलाशः
भवति ।

एकं सायान समयं । तत् संपत्ति गृहु श्रीलोका
न भवति । सुधा तस्य गृहुकर्म निर्वित्य तस्य
गृहु प्रत्यागच्छन निष्पृति । तत् अवसरे श्रीकुमारः
आगच्छति । सः चलनु न शक्तः भवति । सह सः
मदयं उपयागयति । सा इयं अवृत्ये श्रीकुमारः
न दुष्टयति । सुधा अज्ञातः मा श्रीलोका गृहु वास्ति,
न दुष्टयति । सुधा वृद्धा शः ना कथयति ।
श्रीकुमारः अन्ते आगच्छति । सुधा वृद्धा शः ना कथयति ।
श्रीकुमारः रादः अभवत् । सः वृद्धत् दुःखे अनुभवति ।
सुधा तस्य समीपं गत्वा अपूर्वद्धत - "किम् अभवत् ?
भवान् किम् कारणं रोदयति । वक्तु" इति ।

श्रीकुमारः बदलि - "त्वं किम् करोतु ? किमपि मम सदायं
ने करोतुं । इति ।

सुधा - "किन्तु, अवान् प्रश्नं अवदत् । किमपि परिदां
लेभ्यते ।"

श्रीकुमारः - "त्वं किम् व्यातति सुधा ? मम वीरितद्य
सत्त्वांषं गटहति ।"

सुधा अवदत् - "अच्चा माटु । ईश्वरः वयम् सदायं
करोतुं । अवान् प्रश्नं अवदत् ।

श्रीकुमारः वदति इति, तद्य पल्लि श्रीपा हृदयसंवितं
रागान् पीडितः ॥ २१ ॥ सः वयनं वृश्चित्वा सुधा

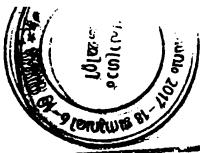
आश्रयं भवति । श्रीपा एकं कारुण्यं घुवति भवति ।
सा किमपि दोषं ज करोति । सो एकं दया एवं
दानशीलं एव भवति । तद्य एकं कारुण्यवर्त्यं अभवत्
इयं शृत्वा सुधा विहमता अभवत् । श्रीकुमारः

रांदेन वदयति इति तद्य पल्लिद्य अवद्यो कल्पाः
या तद्य मरणदिनं श्रीधरं आगरहति इति ।

किम्पु, किमपि तद्य हृदयं सो दाक्तु इति सा
द्यक्षात् इति । किम्पु किमपि तद्य हृदयपरित्यागं
करोतुं ने आग्रहति इति । श्रीकुमारस्य हृदयं अवद्यो
कल्पाः भवति । अतः सः हृदयं देन्तुं न भवति ।
इयं शृत्वा श्रीपा हृदयित अभवत् ।

अप्य समयानन्दं श्रीकृष्णः सुधूरं उपुचक्षत्
-त्वे हृदये दातुं सन्निहिता अवति । इति ।
श्रीकृष्णस्य वचनं शृत्वा सुद्धा आश्रयं अभवत् ।
सः भवद्दत् इति सुद्धा तस्य हृदये दानं करोतु
सन्निहितं करोतु सर्वं किञ्च तस्य कुटुम्बस्य ।
परिवालनं श्रीकृष्णः करोति इति । सा सुद्धे प्रभुते
एवं दादतुं तेयाऽः अवति । तस्य मातस्य शस्त्रिया
अंबलितं घरं, तस्य गृहे परिवालने अवस्थे
घरं सर्वे दातुं सन्निहिता अवति । श्रीकृष्णः
विश्वसयति इति सुद्धा हृदये दानं करोतुं तो
सा सुद्धक्षता अभवत् । सो सर्वे रथावधीन
प्रतिग्रहणि इति ।

सुद्धा गृहे प्रत्याग्रहणि । सा श्रीकृष्णमात्राः
वयनं चक्षति । श्रीकृष्णः विश्वसति इति
सुद्धा सर्वाराज्येन प्रतिग्रहणि इति । सुद्धा श्रीकृष्ण
विश्वसति । सा तस्य हृदये दीवं करोतु निश्चयनि
किञ्च सुव्यये, मात वसुद्धा न अडगीकरोति ।
सा सुद्धाये अभिप्रायं न योजति । किञ्च, सुद्धा
मात विश्वसयति इति । सा प्रत्याग्रहणि । सा
पूर्णाराज्येन गृहे प्रतिग्रहणि इति । इये करोतु तो
तस्य कुटुम्बस्य
सुन्दर श्रीवितस्य
द्विःखं समाप्तयति । माता एव
विश्वासे सुद्धा वात्त्रानुमति दादयति ।

दीक्षा: अलति। सुदृश्य किमपि वार्ता न अवति।
वसुद्धा चिन्तना अंभवत् । श्रीपुं ग्रामं सर्वे सुदृश्य
प्रानेष्ट्रे तिष्ठयन्ति। एके दिने, सुदृश्य गृहे आड़गण
एके शाकटः आवर्णति। इकट्ठान्ते श्रीकुमारः अवति।
ते गृहान्ते एके मूलशरीरे व्याप्तिं करान्ति। वसुद्धा
चिन्तना हमवति। या शाकटे लुधा अव्वोद्यन्ति।
श्रीकुमारः सुदृश्य वसुद्धाय समीपे गत्वा इवदृष्ट
—“सुदृश्य मृत्यु अंभवत्। शास्त्रिया अवसरे अत्यन्त
मरणे अंभवत्। द्विमयन्”। इति ।
श्रीकुमारः रोदयन्ति। वसुद्धा मृतशयीर्ष्य समीपे गत्वा
दृष्टयन्ति, या रोदयन्ति, मृतशरीरे या चुम्बनं करान्ति
ततः अवसरे वसुद्धाय मृत्यु अभवत्। वसुद्धा तद्य
पुति सुदृश्य साकं अलति। एके ग्रामीणकाम्यत्वाय
विश्वास्य परित्यागं अभवत्।
श्रीपुं ग्रामं सर्वे रोदयन्ति, एके शुभव्यविनाय
विश्वास्य ग्रालति कर्त्यकामः मृत्यु अधिवत्। विश्वास्य
परालिना: मृत्यु विलयन्ति। मृणाय समीपे तद्य
विश्वास्य लद्यन्ति। तद्य उष्ण उवपत्त्य, विश्वास्य
अन्यं अंभवत्। एके ग्रामीणकाम्यकामः विश्वास्य
अन्यं ।